

Opetuksen ja koulutuksen toimialan identiteetinhallinnan kehittämistyöryhmä, kokous 4/2020

Aika: torstai 3.12.2020 klo 10.30-13.00

Paikka: Skype-yhteyden välityksellä.

Paikalla:

Anneli Kupari, vara	Digi- ja väestötietovirasto (12.22 asti)
Anne Hokkanen	Pro Lukio ry
Jari Harvio	Hämeenlinnan kaupunki
Jari Ylikoski	Suomen Kuntaliitto ry
Jonna Korhonen, pj	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Joonas Mäkinen	Opetushallitus
Jukka Kohtanen, vara	CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy
Jussi-Pekka Pispala	Tampereen yliopisto
Kimmo Mäkinen	Valtiovarainministeriö
Kirsti Niemeläinen	Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Manne Miettinen	CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy (10.55 alkaen)
Olli Vuorinen	Raision seudun koulutuskuntayhtymä
Teemu Tukiainen	Digi- ja väestötietovirasto
Tero Huttunen	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Tomi Kytölä, pj	Opetus- ja kulttuuriministeriö (11.02-11.40 poissa)
Victor Nyberg, siht.	Opetus- ja kulttuuriministeriö

Kutsutut asiantuntijat:

Hanna Nordlund	CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy
Hannu Mäkelä	Digi- ja väestötietovirasto
Jarno Koppala	Helsingin kaupunki
Matti Pajunen	Vantaan kaupunki
Tatu Ulvila	Vantaan kaupunki (11.00 alkaen)

Poissa:

Ilmari Hyvönen	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Janne Savolainen	Työ- ja elinkeinoministeriö
Jouni Kilpi	Vantaan kaupunki
Juha Mitrunen	Valtiovarainministeriö
Maija Koski	Tiera
Pasi Hotari	Helsingin kaupunki

1 Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja Korhonen avasi kokouksen klo 10.32 ja toivotti kaikki tervetulleeksi kokoukseen.

2 Kokouksen asialista ja edellisen kokouksen muistion hyväksyntä

Puheenjohtaja Korhonen esitteli kokouksen asialistan. Asialista hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Todettiin, että edellisen kokouksen muistio on toimittu työryhmän jäsenille kommentoitavaksi 25.11.2020. Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

Liite 1 [Asialista](#)

Liite 2 [Edellisen kokouksen muistio](#)

3 Tiekartan esittely ja keskustelu

Tomi Kytölä esitteli kehittämistyöryhmän työskentelyn tähänastiset tulokset ja tunnistetut kehitystarpeet. Ensin käytiin läpi ryhmälle asettamiskirjeessä määritellyt tarpeet, jonka jälkeen esiteltiin tehdyn työn pohjalta tunnistetut kehityskohteet.

Kehityskohteet ovat:

- Puuttuva identiteetti tai tunnistusväline
- Organisaatiosta riippumaton identiteetti
- Vajaavaltaiten mahdollisuudet toimia digitaalisissa ympäristöissä
- Roolien ja ryhmien hallinta
- Välitettävät attribuutit
- Omien tietojen hallinnan ratkaisut

Tämän jälkeen esitettiin tiekartta ratkaisujen kehittämiseksi. Tiekartta löytyy osoitteesta:

<https://wiki.eduuni.fi/x/LY6KCg>

Työryhmälle esitettiin myös ehdotus työn organisoitumisesta tunnistettujen kehityskohteiden jatkotyöstämiseksi. Työ tehtäisiin teemoittain alatyöryhmissä. Alatyöryhmien vetäjät vastaisivat työn organisoimisesta ko. teeman osalta. Reunaehdot työlle ja tavoitteet työlle tulevat yhteisesti tunnistetuista tarpeista ja tavoitteista. Kehittämistyöryhmän kokouksissa päätettäisiin työn priorisoinnista.

Seuraavaksi on tarkoitus viimeistellä ehdotus työryhmän etenemissuunnitelmaksi. Ennen viimeistelyä on tarkoitus käydä keskustelut valtiovarainministeriön ja Digi- ja viestintäviraston kanssa, jotta varmistetaan ettei synny päällekkäistä tekemistä tai rinnakkaisia kehityskulkuja ja tehtävien ratkaisujen yhteentoimivuus muuten kansallisesti syntyvien ratkaisujen kanssa. Keskustelujen jälkeen tehtävät toimet priorisoidaan ja synkronoidaan muiden kehityshankkeiden kanssa, jonka jälkeen ehdotus hyväksytetään opetus- ja kulttuuriministeriössä.

Liite 3 [Kehittämistyöryhmä työskentelyn tulosten koonti](#)

Työryhmän keskustelussa tiekartta keräsi kiitosta. Keskusteltiin myös työskentelytavoista ja jäsenten toiveena oli, että työskentelytapoja vielä mietittäisiin. Esitettiin, että pidettäisiin pienempiä työpajoja, joihin kutsuttaisiin ko. asian asiantuntijoita, kirjallisten kommenttipyyntöjen sijaan.

4 Identiteetin hallintaan liittyvät kuulumiset

4.1 Kimmo Mäkinen / Valtiovarainministeriö

Kimmo Mäkinen esitteli valtiovarainministeriön asettaman hankkeen digitaalisen henkilöllisyyden kehittämiseksi. Hankkeen toimikausi on 8.10.2020-30.6.2023. Hankkeen tavoitteena:

- on tuottaa yhdenvertaiset edellytykset ja mahdollisuudet jokaiselle hyödyntää digitaalista henkilöllisyyttä yhteiskunnan palveluissa ja luoda mahdollisuuksia laajentaa viranomaisen vahvistamien henkilötietojen joukkoa, joka asiointissa voidaan välittää toiselle osapuolelle
- varmistaa edellytykset yksilökeskeisesti ihmiseen itseensä liittyvien henkilötietojen jakamisen syntymiselle ja kehitykselle tulevaisuudessa siten, että digitaalisen henkilöllisyyden ratkaisujen perustana voisi toimia valtion takaama ydinidentiteetti
- mahdollistaa jokaiselle tarvitsevalle tunnistautuminen julkishallinnon palveluihin sähköisesti myös työtehtävien hoitamista varten
- varmistaa julkisen hallinnon vahvan sähköisen tunnistamisen kustannusten hallittavuus ja ennakoitavuus sekä
- tuottaa edellytykset ulkomaalaisen henkilön rekisteröinnille ja sähköiselle tunnistautumiselle Suomeen ja mahdollistaa Suomesta rajat ylittävä sähköinen tunnistaminen.

Digi- ja väestötietovirastolla sekä Poliisihallituksella on keskeinen rooli hankkeessa.

Liite 4 [Asettamispäätös](#)

Liite 5 [Digitaalisen henkilöllisyyden kehittämisen tavoitteet-esitys](#)

4.2 Anneli Kupari / Valtiovarainministeriö / Digi- ja väestötietovirasto

Anneli Kupari esitteli henkilötunnuksen uudistaminen ja valtion takaama identiteettihankeen. Hanke on asetettu henkilötunnuksen uudistamisen ja valtion takaaman identiteetin kehittämiseksi. Tavoitteena on varmistaa henkilötunnusten riittävyys, poistaa uusien tunnusten sukupuolisidonnaisuus ja sujuvoittaa ulkomaalaisten asiointia laajentamalla henkilötunnuksen saajien piiriä sekä ehkäistä henkilötunnusten käyttöä tunnistuskäytössä. Hankkeen toimikausi on 1.12.2020 – 31.12.2022.

<https://vm.fi/-/henkilotunnuksen-uudistamisen-hanke-kaynnistyy->

Liite 6 [Henkilötunnuksen uudistaminen ja valtion takaama identiteettihanke -esitys](#)

Lisäksi Kupari esitteli mallinnuksen viranomaisten yhteistyöstä ulkomaalaisen opiskelijan hakiessa opiskelupaikkaa suomesta; Case Kiinalainen opiskelija hakee opiskelupaikkaa. Käyttötapaus on esitelty työryhmälle aiemmassa kokouksessa.

Liite 7 [Case: Kiinalainen opiskelija hakee opiskelupaikkaa](#)

5 Viestintä

Puheenjohtaja Korhonen kertoi työryhmän viestinnän suunnittelun etenemisestä. Ministeriössä pohditaan paraikaa viestintäratkaisua, jolla varmistetaan tiedonkulku kentälle ja mahdollistettaisiin kentän osallistuminen kehittämistyöryhmän kehittämistyöhön. Hankkeen tiedot tullaan julkaisemaan valtioneuvoston hankeikkunaan, jonka lisäksi on tarkoitus löytää alusta sidosryhmien osallistamiseen. Osallistamista on myös tarkoitus tehdä työpajojen avulla. Suunnitelma tarkentuu ensi vuoden alussa.

6 Jatkoaskeleet

Todettiin, että seuraava kokous pidetään tammikuussa. Tammikuussa kootaan myös alatyöryhmät. Jatkossa kehittämistyöryhmän kokouksissa on tarkoitus keskittyä enemmän alatyöryhmien työn kokoamiseen ja kokonaisvaltaiseen ohjaamiseen. Todettiin myös, että kokouksessa aiemmin esitetty tiekartta on iteratiivinen ja työryhmän jäsenten toivotaan tuovan työryhmän tietoon mahdolliset täydennystarpeet.

7 Muut asiat

Ei muita esille tulevia asioita.

8 Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 20.1.2021 klo 14.00-16.00

Kevään kokousajat:

9.3.2021 klo. 13-15.00

22.4.2021 klo. 13-15.00

8.6.2021 klo. 13-15.00

Jatkossa työryhmän kokoukset järjestetään Teams-kokouksina.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.44.

Jakelu Työryhmän jäsenet, puheenjohtajat ja sihteeri

Liitteet	Liite 1	Asialista
	Liite 2	Edellisen kokouksen muistio
	Liite 3	Kehittämistyöryhmä työskentelyn tulosten koonti
	Liite 4	Asettamispäätös
	Liite 5	Digitaalisen henkilöllisyyden kehittämisen tavoitteet-esitys
	Liite 6	Henkilötunnuksen uudistaminen ja valtion takaama identiteettihanke -esitys
	Liite 7	Case: Kiinalainen opiskelija hakee opiskelupaikkaa